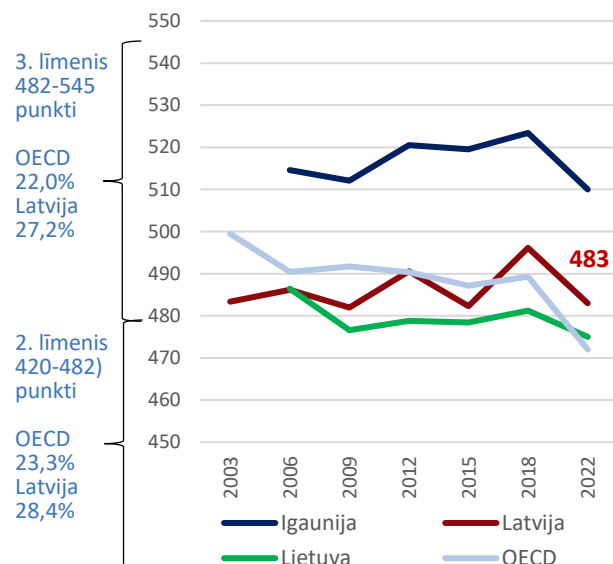

Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD – Organisation for Economic Development and Co-operation) Starptautiskās skolēnu novērtēšanas programmas (PISA – Programme for International Student Assessment) 2022. gada pētījuma pirmie rezultāti un secinājumi

Pārbaudījums palīdz noskaidrot, kā skolēni spēj risināt kompleksas problēmas, kritiski domāt un efektīvi komunicēt. Salīdzinot ar 2018. gadu, vidējie rezultāti matemātikā 2022. gadā samazinājās, tie gandrīz nav mainījušies lasīšanā un paaugstinājušies, salīdzinot ar 2018. gadu, dabaszinātnēs.

MATEMĀTIKAS KOMPETENCE

2022. gada pētījuma galvenā satura joma bija matemātika, vērtējot skolēnu matemātisko kompetenci jeb spēju domāt matemātiski un formulēt, lietot un interpretēt matemātikas problēmas dažādās dzīves situācijās.

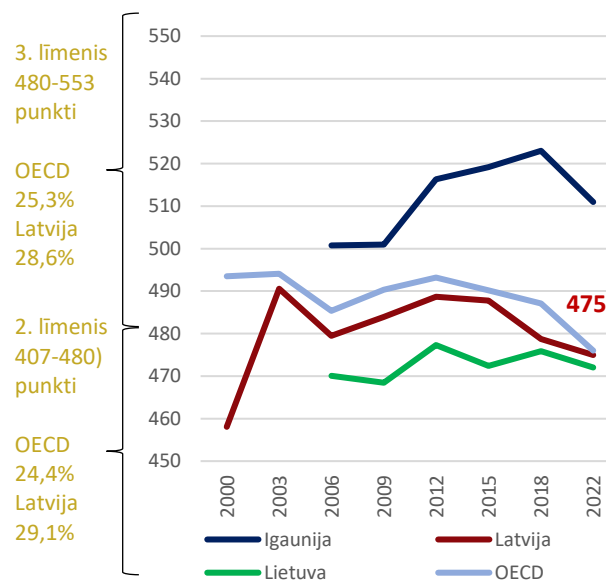

1. attēls. Matemātikas kompetence Baltijā 2003.-2022. gadā, salīdzinot ar OECD vidējo. Avots: OECD, 05.12.2023.

Lai arī 2022. gadā, salīdzinājumā ar 2018. gadu, skolēnu matemātiskā kompetence ir samazinājusies, Latvijas skolēnu

vidējie sasniegumi ir augstāki par OECD valstu vidējo līmeni. Latvijā ir ievērojami mazāk skolēnu **ar zemiem sasniegumiem matemātikā** (zemāk par 2. kompetences līmeni ir 22%) nekā OECD valstīs vidēji – 31%. nozīmīgi). Taču skolēnu **ar augstiem sasniegumiem matemātikā** relatīvais skaits (6,4%) ir mazāks par OECD valstu vidējo rādītāju (9%). 39% Latvijas skolēnu atzīst, ka viņiem matemātika padodas viegli, trešdaļai skolēnu matemātika ir viens no mīļākajiem mācību priekšmetiem, bet gandrīz visi (90%) vēlas gūt labas sekmes matemātikas stundās.

LASĪŠANAS KOMPETENCE

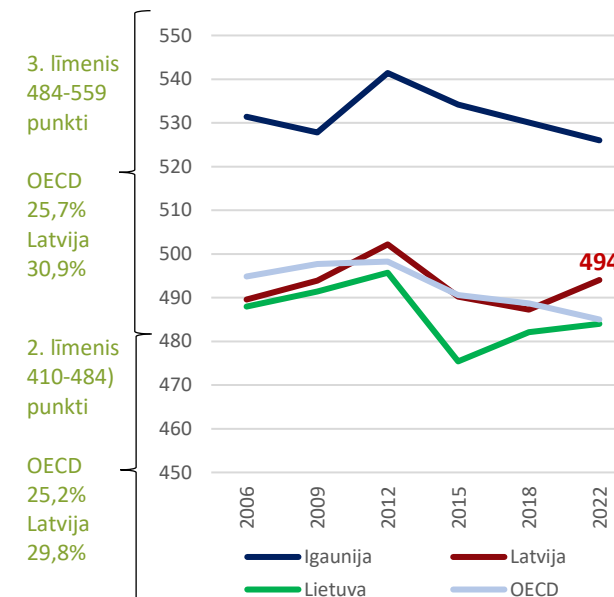

2. attēls. Lasīšanas kompetence Baltijā 2000.-2022. gadā, salīdzinot ar OECD vidējo. Avots: OECD, 05.12.2023.

Latvijas skolēnu sasniegumi lasīšanā (475 punkti) ir tuvu OECD vidējam līmenim (476 punkti). Latvijā skolēnu **ar zemiem sasniegumiem lasīšanā** (zemāk par 2. kompetences līmeni) relatīvais skaits ir 23%, kas ir nedaudz mazāk nekā OECD valstīs vidēji – 26%. Latvijas skolēnu **ar augstiem sasniegumiem lasīšanā** relatīvais skaits ir 4,2 %, kas ir mazāk nekā vidēji OECD valstīs (7,2%). Salīdzinot ar PISA 2009, kad lasīšana arī bija galvenā satura joma, šis rādītājs praktiski nav mainījies (PISA 2009 – 4%).

DABASZINĀTŅU KOMPETENCE

Latvijas skolēnu sasniegumi dabaszinātnēs 2018. gadā bija OECD vidējā līmenī, taču 2022. gadā tie pieauga un ir augstāki par OECD vidējo līmeni. Latvijā ir mazāk skolēnu **ar zemiem sasniegumiem dabaszinātnēs** (zemāk par 2. kompetences līmeni ir 16,5%) nekā OECD valstīs vidēji (24%). Taču arī skolēnu **ar augstiem sasniegumiem dabaszinātnēs** relatīvais skaits 4,2% ir mazāks par OECD valstu vidējo rādītāju – 7,2%.

3. attēls. Dabaszinātņu kompetence Baltijā 2006.-2022. gadā, salīdzinot ar OECD vidējo. Avots: OECD, 05.12.2023.

Galvenās rekomendācijas pamatzglītības kvalitātes pilnveidē

- ❖ **jāveicina tekstpratības apguve.** Tas panākams, īstenojot mērķētas programmas gan pedagogu profesionālajā pilnveidē, gan vecāku izglītošanā par lasītprasmes un lasītprīekļa pamatu veidošanu jau agrā bērnībā.
- ❖ visās satura jomās **veicināmi augsti sasniegumi, taču atklājams un attīstāms ir katra skolēna talants un spējas.** Tādēļ tiek izstrādāta skolēnu snieguma vērtēšanas sistēma, kas palīdzēs noteikt nepieciešamo attīstības atbalstu galveno kompetenču apguvē katra bērna izglītības ceļa posmos – pirmsskolā, 3. un 6. klasē, kā arī pamatzglītības noslēgumā.